

ततः काव्यस्य पदचतुष्टयं निरुक्तं । एतेन दोहाकृन्दसः पदचतुष्टये-
 नार्द्धं काव्यपदचतुष्टयेनार्द्धं भवति । हे बुधजन पण्डितजन कुण्ड-
 लिकाकृन्दो ज्ञानीहि । कीदृशं । उल्लालेन संयुक्तं । उल्लालनमुल्ला-
 लः । उल्लालेन संयुक्तं पठेदिति पाठिको विशेषः । अपरमप्याह ।
 तच्छृन्दो यमकं लभते । भिन्नश्रुतीनामेकानामभिधेयैः परस्परं पदानां
 यः पुनर्वदौ यमकं तन्निगद्यते । इति लभेत् (sic) । केन पदेनेत्यत
 आह । उल्लाले संयुक्त इति । उल्लालनमित्युल्लालः । उल्लास (sic)
 इति कोके (1. काकौ) प्रसिद्धिः । अयमाशयः । परावृत्तसिंहावलो-

das Kâwja wie in der 5ten Variation Reimvierung hat. Es tritt diese Selbständigkeit dadurch im Lehrsatz noch besonders hervor, dass das Kâwja mit denselben Worten anhebt, mit denen das Ullâla schliesst, der gleiche Wortlaut aber eine verschiedene Bedeutung hat. Aus der Selbständigkeit des Einen folgt die des Andern. Zwar erscheint das Kâwja in numerischer Hinsicht nur als ein doppeltes Doha, dies hat aber nicht dieselbe Gliederung. Während dort das grössere dem kleineren Gliede vorhergeht, ist die Folge der Glieder hier umgekehrt (11 + 13). Keine Reimvierung versinnlicht ausserdem wie in der 5ten Variation die Einheit des Kâwja, es bleibt bei zwei Reimpaarungen. Die Caesur fällt im Lehrsatz wie im Beispiele (s. Colebr. Ess. II, S. 93) ans Ende eines Wortes und man begreift nicht, wie der ergänzende Lehrsatz von nur 8 Pada's im ganzen Gebäude reden kann. Offenbar geht er zu weit, wenn er die Mittelpausen aller Kâwjaglieder aufhebt, für uns liegt aber darin der Fingerzeig, dass diese Pausen nie reimen und ihr Bestehen überhaupt nur vom Belieben des Dichters abhängt, während die des Ullâla beständig eingehalten, ja zuweilen noch in Reime gekleidet werden. Nur insofern kann man von nur 4 Pada's im Kâwja sprechen: die Charakteristik des 2ten Lehrsatzes ist darum weder deutlich noch überall anwendbar. Richtiger wird es sein, wenn wir das Versmass als ein aus Dohâ als Vorgesang und Rolâ als Nachgesang zusammengesetztes schildern, das 6 paarweise reimende Zeilen in 3 Versen zu 24 K. enthält. Ausserdem finden innerhalb